

عقد فضولی

محمد محمودی

هانیه صلاحی

www.ketab.ir

- سرشناسه : محمودی، محمد، ۱۳۵۲ -
عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور : عقد فضولی / محمد محمودی، هائیه صلاحی.
مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۱۳۲ ص.
شابک : ۱۸۰۰۰۰ ریال ۱۹-۸۱۵۳-۶۰۰-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : عقد فضولی (فقه)
موضوع : معاملات فضولی
شناسه افزوده : صلاحی، هائیه، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگر : BP ۱۳۹۴۱۹۰/م۳ع۷
رده بندی دیویی : ۳۷۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی مل : ۴۰۱۵۷۱

عقد فضولی

نویسندگان: محمد محمودی - هائیه صلاحی

ناشر : انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ : ۲۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۴

چاپ: ویونا

قطع وزیری

تعداد صفحات: ۱۳۲

قیمت : ۲۰۰۰۰۰ ریال

شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۸۱۵۳	۱۹	۱
-----	-----	------	----	---

آدرس: تربت حیدریه، میدان مرکزی، پاساژ الزهرا

تلفن: ۰۵۱۵۲۲۳۱۸۷۴ - ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶

فهرست تفصیلی مطالب

عنوان صفحه

پیشگفتار ۱

عنوان صفحه

بخش اول: کلیات

فصل اول: تعاریف و مقدمات ۳

گفتار اول: تعریف سوم عقد ۳

گفتار دوم: تعریف اصطلاحات عقد ۳

گفتار سوم: ایجاب ۵

گفتار چهارم: قبول و آثار آن ۶

گفتار پنجم: ارکان و محل عقد ۷

گفتار ششم: اقسام عقد ۷

۱-۶) عقد لازم و عقد جایز ۸

۲-۶) عقد منجز و عقد معلق ۸

۳-۶) عقد معوض و عقد غیر معوض ۹

۴-۶) عقد تملیکی و عقد عهده ۹

۵-۶) عقد مطلق و عقد مشروط ۱۰

۶-۶) عقد تشریفاتی و عقد غیر تشریفاتی ۱۱

گفتار هفتم: تقسیم عقود از نظر وجود و عدم وجود شرایط اساسی عقد ۱۱

۱-۷) عقد صحیح و نافذ ۱۱

۱۱	عقد باطل (۷-۲)
۱۱	عقد غیر نافذ (۷-۳)
۱۱	گفتار هشتم: شرایط اساسی صحت معامله
۱۱	۸-۱) شرایط عمومی
۱۱	۸-۲) شرایط اختصاصی
۱۸	فصل دوم: تعریف و مفهوم عقد فضولی
۱۸	گفتار اول: تعریف لغوی فضول
۱۸	گفتار دوم: تعریف اصطلاحی فضول
صفحه	عنوان

بخش دوم: «عقد فضولی»

۲۲	فصل اول: تعریف و مفهوم عقد فضولی
۲۳	گفتار اول: اقسام عقد فضولی
۲۳	۱-۱) عقد عهدی فضولی
۲۳	۱-۲) عقد تملیکی فضولی
۲۴	گفتار دوم: ارکان عقد فضولی
۲۴	۲-۱) رکن مادی
۲۴	۲-۲) رکن معنوی
۲۵	۲-۳) رکن قانونی
۲۵	گفتار سوم: دو استثنا بر ارکان عقد فضولی
۲۸	فصل دوم: نظریات مختلف در مورد عقد فضولی
۲۸	گفتار اول: نظریه بطلان عقد فضولی
۲۸	۱-۱) ادله بطلان عقد فضولی

۲۸	کتاب (۱-۱-۱)
۳۰	مَنْت (۲-۱-۱)
۳۰	اجماع (۳-۱-۱)
۳۱	دلیل عقل (۴-۱-۱)
۳۱	گفتار دوم: ادله‌ی قائلین به غیرنافذ بودن عقد فضولی
۳۱	کتاب (۱-۲)
۳۲	مَنْت (۲-۲)
۳۴	گفتار سوم: نظریه‌ی تفکیک
۳۶	فصل سوم: اجازه
۳۶	گفتار اول: تریف اجازت
۳۶	گفتار دوم: کاشف یا ناکش
۳۷	(۱-۲) نظریه‌ی نقل
۳۹	(۲-۲) نظریه‌ی کشف
۴۱	گفتار سوم: اقسام کشف
۴۱	(۱-۳) کشف حقیقی
۴۲	(۲-۳) کشف حکمی
۴۲	(۳-۳) کشف انقلابی
۴۳	(۴-۳) کشف تقدیری
۴۳	گفتار چهارم: چگونگی تمامیت ادله‌ی کشف
۴۳	گفتار پنجم: ثمره و فایده‌ی عملی کشف و نقل
۴۵	گفتار ششم: وضعیت عقد فضولی قبل از اجازه و رد
۴۵	گفتار هفتم: طریق و شرایط اجازه

- ۴۷..... گفتار هشتم: ماهیت اجازه و رد
- ۴۸..... گفتار نهم: احکام اجازه و رد
- ۴۸..... ۱-۹ عدم فوریت اجازه و رد
- ۴۹..... ۲-۹ انتقال اجازه یا رد
- ۵۰..... گفتار دهم: موعد اجازه
- ۵۰..... گفتار یازدهم: وضعیت عقد فضولی پس از اجازه
- ۵۰..... گفتار دوازدهم: شرایط مجیز (اجازه دهنده)
- ۵۰..... ۱-۱۲ مجیز باید ایت داشته باشد
- ۵۲..... ۲-۱۲ مجاز باید بران مجیز مدام باشد
- ۵۲..... ۳-۱۲ مجیز به عنوان مالک باشد
- ۵۳..... گفتار سیزدهم: استثنائات وارد بر اجازه
- ۵۳..... گفتار چهاردهم: خیار اجازه‌ی عقد فضولی
- ۵۴..... گفتار پانزدهم: اجازه و رد مالک
- ۵۴..... ۱-۱۵ نظریه‌ی نمایندگی
- ۵۴..... ۲-۱۵ نظریه‌ی قصد و رضا
- ۵۵..... گفتار شانزدهم: قلمرو اجازه
- ۵۶..... گفتار هفدهم: شرایط مجاز
- ۵۸..... گفتار هیجدهم: وقوع رد
- ۵۹..... ۱-۱۸ رد صریح
- ۵۹..... ۲-۱۸ رد ضمنی
- ۶۴..... گفتار نوزدهم: عقود فضولی متعدد
- ۶۵..... گفتار بیستم: بیان چند ماده از قانون مدنی در مورد عقود فضولی

بخش سوم: جریان فضولی در عقد بیع

- فصل اول: بیع فضولی ۶۷
- گفتار اول: شرایط صحت بیع ۶۷
- (۱-۱) شروط متعاقدین ۶۷
- (۱-۱-۱) کمال ۶۷
- (۱-۱-۲) قصد انشاء ۶۸
- (۱-۱-۳) اختیار ۶۸
- (۱-۱-۴) ملک یا مأذون از جانب مالک بودن ۶۸
- گفتار دوم: شرایط عین ۶۹
- (۱-۲) مبیع باید قابل ملک باشد ۶۹
- (۲-۲) مبیع باید قابل قسمت باشد ۶۹
- (۳-۲) مبیع باید طلق باشد ۶۹
- (۴-۲) مبیع باید معلوم باشد ۶۹
- گفتار سوم: حکم بیع فضولی ۷۱
- گفتار چهارم: قلمرو بیع فضولی ۷۲
- گفتار پنجم: اقسام بیع فضولی ۷۳
- گفتار ششم: بیع فضولی در قانون مدنی ۷۴
- گفتار هفتم: مصادیق بیع فضولی ۷۵
- گفتار هشتم: اثر اجازه در صورت تعدّد معاملاتی فضولی ۷۷
- (۱-۸) معاملات عرضی ۷۸
- (۲-۸) معاملات طولی ۷۸

۷۸	 ۸-۲-۱) معاملات طولی بر روی مال غیر
۷۹	 ۸-۲-۲) معاملات طولی بر روی عوض مال غیر
۷۹	 گفتار نهم: تبعیض در اجازه‌ی معاملات فصولی متعدد
۸۱	 گفتار دهم: جمع معامله‌ی فصولی و غیر فصولی در یک عقد
۸۱	 گفتار یازدهم: آثار ردّ بیع فصولی
۸۳	 فصل دوم: بیان فصولی در تکاح، اجاره، وصیت و رهن و عاریه و هبه و وقف و مضاربه و مساقات
۸۳	 گفتار اول: نکاح فصولی
۸۴	 ۱-۱) نظریه: فقها
۸۵	 گفتار دوم: اجاره‌ی فصولی
۸۶	 گفتار سوم: وصیت فصولی
۸۶	 گفتار چهارم: رهن فصولی
۸۹	 گفتار پنجم: عاریه‌ی فصولی
۹۳	 گفتار ششم: هبه‌ی فصولی
۹۷	 گفتار هفتم: وقف فصولی
۱۰۰	 گفتار هشتم: مضاربه‌ی فصولی
۱۰۲	 گفتار نهم: مساقات فصولی

بخش چهارم: بیان روابط و تفاوت‌های بین اشخاص عقد فصولی

۱۰۶	 فصل اول: تفاوت‌ها و روابط اصیل با دیگر اشخاص عقد فصولی
۱۰۶	 گفتار اول: رابطه‌ی خریدار(اصیل) با فروشنده
۱۰۶	 گفتار دوم: رابطه‌ی خریدار(اصیل) با فصول

- گفتار سوم: رابطه‌ی خریدار (اصلی) با مالک ۱۰۷
- فصل دوم: تفاوت و روابط فضول با دیگر اشخاص ۱۰۹
- گفتار اول: رابطه‌ی فضول با مالک ۱۰۹
- گفتار دوم: رابطه‌ی فضول با وکیل ۱۰۹
- گفتار سوم: تفاوت فضول با غاصب و سارق ۱۰۹
- گفتار چهارم: تفاوت فضول با حق العمل کار ۱۱۰
- گفتار پنجم: تفاوت فضول با متمهد به نفع ثالث ۱۱۰
- گفتار ششم: تفاوت فضول با متمهد به فعل ثالث ۱۱۱
- گفتار هفتم: تفاوت فضول با ضامن ۱۱۲
- گفتار هشتم: تفاوت فضول با محیل ۱۱۲
- گفتار نهم: تفاوت فضول با فرشته‌ی مال غیر ۱۱۳
- گفتار دهم: تفاوت فضول با دلال ۱۱۳
- گفتار یازدهم: تفاوت فضول با قائم مقام تجاری ۱۱۴

نتایج و پیشنهادها

- ۱- نتایج ۱۱۶
- ۲- پیشنهادها ۱۱۷
- کتاب نامه ۱۱۸

پیشگفتار

از آن جا که انسان موجودی اجتماعی است، به منظور ادامه‌ی حیات خود در زندگی اجتماعی، مجبور به تنظیم مقررات و قوانینی در زمینه‌ی روابط با دیگران می‌باشد.

عقود نیز از جمله‌ی این قوانین است که برای حفظ حقوق انسان‌ها تنظیم شده تا از هرگونه تضییع حق جلوگیری شود. افراد جامعه رعایت احترام عقود را لازم می‌دانند؛ زیرا هر یک از عقود نقش مهمی را در چگونگی روابط آزاد با یکدیگر ایفاء می‌کند.

این کتاب، پژوهشی است در مورد یکی از مسائل مهم فقهی و حقوقی که بیانگر نقش اجازه در عقود فضولی می‌باشد. اجازه در این کتاب دارای معانی متفاوتی است. إذن عبارت است از اجازه‌ای که کسی از پیش به دیگری داده که مثلاً در مال او تصرف کند. ولی اگر شخصی بدون اطلاع مالک در ملک او تصرف کند، این تصرف در صورتی نافذ است که مالک آن، اجازه دهد. پس إذن همیشه پیش از تصرف دیگری است، ولی اجازه پس از تصرف می‌باشد.